

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/102/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1522204530
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kučerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1522204530.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a sudcov Mgr. Zity Leimbergerovej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobcu: N. R., Q.. XX.XX.XXXX, W. R. D. XXXX/X, U., bytom: U. XXXX/X, U., zastúpený IVANOVIČ LEGAL s.r.o., IČO: 54 434 556, so sídlom Štúrova 11, 811 02 Bratislava proti žalovanej: P. R., N.. E., Q.. XX.XX.XXXX, W. U. T. XXXX/X, U., zastúpená JUDr. Andrej Gara, advokát, so sídlom Štefánikova 14, Bratislava o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V zo dňa 15.07.2022, č. k. 39C/59/2022-61 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie mení tak, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia sa **z a m i e t a**.

II. Žalovanej sa priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie neodkladným opatrením zakázal žalovanej vstupovať do bytu č. XX, T. U. X, poschodie X, súpisné č. XXXX v bytovom dome - stavba - U. X, XX, XX, postavený na parcele reg. „C“ katastrálny odbor, okres U. T., obec: U.-R., katastrálne územie R. na LV č. XXXX (I. výrok); žalobcovi uložil povinnosť podať proti žalovanej žalobu o jej vylúčenie z užívania bytu č. XX, vchod U. X, poschodie X, súpisné č. XXXX v bytovom dome - stavba - U. X, XX, XX, postavený na parcele reg. „C“ katastrálny odbor, okres U. T., obec: U.-R., katastrálne územie R. na LV č. XXXX, a to v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia (II. výrok); žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne po právoplatnosti uznesenia (III. výrok).

2. V dôvodoch napadnutého uznesenia súd prvej inštancie ozrejmil, že žalobca návrhom doručeným dňa 06.07.2022 do konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej Q. R. žiadal, aby súd neodkladným opatrením zakázal žalovanej vstupovať do bytu č. XX, T. U. X, súp. č. XXXX v bytovom dome U. X, XX, XX, U. až do právoplatného rozhodnutia súdu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Predmetný návrh bol uznesením č.k. 61P/49/2021-549 zo dňa 06.07.2022 vylúčený na samostatné konanie. Súd prvej inštancie ďalej zhrnul skutkové zdôvodnenie návrhu, podľa ktorého žalobca dňa 15.03.2021 podal návrh na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletej na čas po rozvode, návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej Q. na čas do rozvodu. Uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 61P/121/2021 - 61 zo dňa 24.06.2021 mu bola maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a zároveň, upravený styk žalovanej s maloletou za prítomnosti žalobcu alebo tretej osoby každú stredu od 15:00 hod. do 19:00 hod. a každý nepárny víkend v sobotu od 13:00 hod. do 19:00 hod. a to na

čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 22P/15/2022 - 18 zo dňa 05.05.2022 bolo vo veci maloletej nariadené výchovné opatrenie, ktorým maloletej, žalovanej a žalobcovi uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v občianskom združení TENENET so sídlom Lichnerova 41, Senec; žalovanej, žalobcovi a maloletej nariadil zúčastniť sa na určených stretnutiach, ktorých presná špecifikácia a časový rozsah budú určené odborným personálom označeného zariadenia (ďalej len „Nariadenie výchovného opatrenia“). Žalovaná nežije so žalobcom a maloletou v spoločnej domácnosti od marca 2021. Nariadeniu výchovného opatrenia predchádzalo pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 28.04.2022, na ktorom bol vypočutý znalec Mgr. et Mgr. Martin Balko (ďalej len „Znalec“), ktorý vyšetroval žalovanú, žalobcu aj maloletú v rámci konania o rozvod a úpravu práv a povinností k maloletej. Po vydaní výchovného opatrenia sa žalovaná, napriek výslovnému nesúhlasu maloletej nashoovala do bytu dňa 25.06.2022. Napriek výslovnému nesúhlasu maloletej, jej obrovskému stresu a strachu si žalovaná vynútila vstup do bytu, t.j. na jediné pre maloletú dovtedy bezpečné miesto, do jej domova. Maloletá so žalobcom sa museli narýchlo uchýliť k matke žalobcu, čím bola výhradne v dôsledku konania žalovanej, vytrhnutá zo svojho domáceho prostredia; maloletá náhle stratila svoj domov, známe prostredie, svoje domáce zvieratá, svoju izbu a bola nútená prakticky okamžite opustiť byt pre zachovanie vlastnej bezpečnosti, nakoľko z vyjadrení znalca je jednoznačné, že žalovaná je pre maloletú hrozbou už len v rámci stretnutí, ktoré nemôžu prebiehať bez prítomnosti tretej osoby, a teda je nepochybné, že maloletá nemôže žiť so žalovanou v spoločnej domácnosti bez toho, aby bola žalovanou ohrozená. Maloletá sa potrebuje vrátiť do svojho domova, čo však nie je možné dovtedy, dokým v ňom býva žalovaná, ktorá v zmysle vyjadrení znalca predstavuje pre maloletú hrozbu. Maloletá má zhoršený zdravotný stav v dôsledku správania žalovanej, pričom uvedené bolo riešené aj z iniciatívy jej obvodnej lekárky na preventívnej prehliadke, ktorá jednak priamo v lekárskej správe konštatovala úbytok hmotnosti u maloletej a taktiež zhodnotila, že aspoň pol roka neodporúča styk maloletej so žalovanou. Žalobca s maloletou si zbalili najnutnejšie veci a byť opustili, keď žalovaná im nechcela umožniť ani to, aby sa v klude pobalili, na čo žalobca požadoval jednu hodinu času, avšak žalovaná agresívne, bezohľadne a direktívne reagovala tak, že ihneď ide do bytu a žalobca s maloletou sa budú baliť v jej prítomnosti s vyhrážkou, že „inak zámočník ide vráť“. Hliadka PZ umožnila aspoň odchod maloletej z bytu bez toho, aby sa musela stretnúť so žalovanou, nakoľko maloletá stretnutie výslovne odmietla. Počas balenia žalobcu na neho žalovaná neustále slovne útočila. Žalobca sa po hodine vrátil, nakoľko si nestihol vziať monitory k PC a v byte už našiel z dvoch tretín vypitú fľašu červeného vína, pohár s vínom na stole a v chladničke už bola ďalšiu plechovku s alkoholom. Žalobca sa do bytu vrátil aj dňa 27.06.2022 v sprievode svojho brata, nakoľko potreboval učebnice pre maloletú, ktoré mali v škole odovzdávať v nasledujúci deň, pričom v byte našiel doslova „spúšť“, ktorú tam urobila žalovaná. Na zemi pri šatníkovej skrini bola vyhádzaná kopa liekov, zo skriň boli vyhádzané veci, ktoré boli na kopách v chodbe na zemi. Išlo najmä o oblečenie. Vedľa postele bolo pohádzané špinavé prádlo a prázdne fľaše od alkoholu v spálni na zemi. Súd prvej inštancie dodal, že žalobca na preukázanie skutkového stavu založil do spisu dôkazy - zápisnicu z pojednávania zo dňa 28.04.2022; Znalecký posudok; Whatsapp komunikáciu 01; Lekársku správu; Printscreen z aplikácie Dôvera; fotodokumentáciu; Čestné prehlásenie J.. Ľ.I. R., a ozrejmil tiež, že sa oboznámil s obsahom súdneho spisu sp. zn. 61P/49/2021 a Uznesením č.k. 22P/15/2022-18 zo dňa 05.05.2022 o uložení výchovného opatrenia.

3. Za zisteného skutkového stavu, právne odkazujúc na § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. f), § 336 ods. 1,2,3,4 C.s.p., § 146 ods. 1, 2 Obč. Zák., Čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine, súd prvej inštancie ozrejmil, že uložením zákazu žalovanej vstupovať do bytu, ku ktorému jej svedčí vlastnícke právo, dochádza k zásadnému zásahu do jej práv ako bezpodielového spoluvlastníka nehnuteľnosti, musel dôkladne posúdiť, či žalobca osvedčil také závažné okolnosti, na základe ktorých sa možno domnievať, že povinný (žalovaná) svojím konaním ohrozuje telesnú alebo duševnú integritu osoby, ktorá sa takejto ochrany domáha, resp. blízkej osoby. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zistil, že žalobca ako bezpodielový spoluvlastník bytu, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil vážnym ohrozením zdravia a vývoja maloletej Nikol, ktorá mu bola uznesením súdu dočasne zverená do osobnej starostlivosti; zásah vo vzťahu k maloletej odvodzoval od toho, že žalovaná nevytvára pre maloletú vhodné prostredie na zdravý telesný a duševný vývin. Súd prvej inštancie poukázal na závery vykonaného znaleckého dokazovania, ako aj na výchovné opatrenie uložené uznesením č.k. 22P/15/2022 zo dňa 05.05.2022. Zo zápisnice z pojednávania konaného dňa 28.04.2022, ako aj z predbežného právneho posúdenia predmetnej veci podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že návrh na rozvod manželstva je dôvodný, vzhľadom na narušenie vzťahu s matkou preukázané znaleckým posudkom je potrebné urýchlene pristúpiť k sanovaniu ich vzájomného vzťahu asistovaným stykom v

nevyhnutnom rozsahu potrebnom na zlepšenie vzťahu matky s maloletou. Vzťah s matkou je vážne narušený a výchovným opatrením, s ktorým súhlasili obaja rodičia malo dôjsť k jeho zlepšeniu. Žalovaná tým, že sa napriek nariadenému výchovnému opatreniu, bez súhlasu žalobcu a proti zápornému postoju maloletej sa nasťahovala späť do bytu podľa súdu prvej inštancie marí účel nariadeného výchovného opatrenia a jej správanie neprispieva k zlepšeniu vzťahu matky a maloletej a tým k stabilizácii psychického stavu dieťaťa. Dodal, že listiny predložené žalobcom, ako aj uznesenie, ktorým bolo nariadené výchovné opatrenie, jednoznačne preukazujú z hľadiska času správanie sa žalovanej spôsobilé mariť účel súdom uloženého výchovného opatrenia. Sumarizujúc uvedené mal súd prvej inštancie za osvedčené, že konaním žalovanej dochádza k ohrozovaniu duševnej integrity maloletej, preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

4. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal ako vlastník nehnuteľnosti (BSM) proti žalovanej rovnako vlastníčke nehnuteľnosti, ktorá svojim konaním ohrozuje duševnú integritu blízkej osoby a navrhol nariadenie neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania o vyporiadanie BSM. Podľa súdu prvej inštancie by konanie o zrušenie BSM vzhľadom na skutočnosť, že rozvodom manželstva zanikne zo zákona aj BSM bolo nadbytočné. Medzi stranami sporu existuje spoluvlastnícky vzťah k bytu, kde bývali s maloletou dcérou do marca 2021. Žalovaná sa do bytu opätovne nasťahovala 25.06.2022 a žalobca bol nútený, vzhľadom na všetky okolnosti, sa aj s maloletou odsťahovať. Za situácie, že v prípade spoločného bývania hrozí nebezpečenstvo, že žalovaná bude páchať na maloletej psychické násilie hlavne po požití alkoholu, pričom s ohľadom na jej doterajšie správanie, nie je záruka, že žalovaná naďalej nebude pokračovať vo svojom konfliktnom správaní voči žalobcovi a maloletej, u ktorej vyvoláva strach z ďalšieho spolužitia v byte, súd prvej inštancie uložil žalobcovi povinnosť v lehote do 30 dní od doručenia uznesenia podať žalobu podľa ust. § 146 ods. 2 Obč. Zák.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 252 ods. 1 C.s.p. a plne procesne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov konania vo výške 100%.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu doručenom odvolaciemu súdu 5.10.2022 navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť. K vyjadreniu predložil ďalšie listinné dôkazy a to trestné oznámenie na žalovanú zo dňa 28.7.2022 a komunikáciu medzi žalovanou a maloletou zo dňa 9.9.2018, 19.8.2018, úradný záznam Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava a fotodokumentáciu.

7. Proti tomuto uzneseniu (I. a III. výroku) podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná a navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Dôvodila, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a svojim nesprávnym procesným postupom porušil jej právo na spravodlivý súdny proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.). Poprela tvrdenia žalobcu uvádzané v návrhu, že by mala s maloletou dcérou zlý vzťah, čo je zrejmé aj zo spoločnej Whatsapp komunikácie z rokov 2019 a 2020, a z ktorej možno vyvodíť, že u maloletej bola preferovaným rodičom, ktorá hľadala ochranu pred žalobcom. Výrazná zmena medzi ňou a dcérou začala až v roku 2020, kedy žalobca vystupňoval psychický teror voči nej, vedúci aj k tomu, že je v súčasnosti pacientkou psychiatrickej kliniky. Úplný rozpad vzťahu s maloletou nastal od roku 2021, kedy žalobca podal návrh na rozvod manželstva spolu návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal uložiť jej zákaz užívať byt. Súd prvej inštancie výlučne na základe nepravdivých tvrdení žalobcu vydal uznesenie o neodkladnom opatrení zo dňa 22.03.2021, č.k. 10C/13/2021-43, na základe čoho musela opustiť spoločnú domácnosť. Maloletá dcéra tak bola výrazne manipulovaná žalobcom, a to do takej miery, že v súčasnosti odmieta kontakt s ňou. Predmetné uznesenia bolo však na základe jej odvolania zmenené uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12.05.2021, č.k. 7Co 56/2021-121, tak že návrh bol zamietnutý. Napriek tomu jej žalobca reálne užívať byt znemožňoval a pri každom jej odchode z bytu nechal vymeniť zámok, slovne ju atakoval, z ktorého dôvodu podala na žalobcu dňa 8.6.2021 trestné oznámenie a následne niekoľko ďalších trestných oznámení. V dôsledku správania žalobcu bola z užívania bytu vylúčená a keďže nedokázala ďalej znášať jeho psychický teror, prestala so svojimi pokusmi užívať byt a napraviť si vzťah s maloletou. Po zlepšení zdravotného stavu začala opätovne riešiť situáciu s užívaním bytu, kam sa chcela vrátiť, nakoľko nemala pre dlhodobú práceneschopnosť prostriedky na zabezpečenie si iného ubytovania a tiež chcela zlepšiť svoj vzťah s dcérou. V dôsledku psychického teroru žalobcu je liečená na psychiatrickej klinike a berie viacero liekov na upokojenie, bola jej diagnostikovaná stredne ťažká depresia a panická porucha z dôvodov atakov žalobcu. Nakoľko

neexistovalo žiadne rozhodnutie, ktoré by ju akokoľvek obmedzovalo v užívaní bytu, dňa 25.06.2022 sa pokúsila dostať opäť do bytu, kde žalobca nechal vymeniť zámky. Z tohto dôvodu privolala príslušníkov PZ SR a zámočníka, ktorý jej byt sprístupnil. Žalobca ju po celý čas urážal a slovne atakoval. Následne prišiel do bytu 27.06.2022, 30.06.2022 a 2.7.2022, kedy ho doslova vyraboval. Za účelom úplného znemožnenia užívania bytu odniesol z neho kuchynské vybavenie, skrine, skrinky, počítač, zvesil zo steny televízor, matrac, záclony a rozobral na polovičku manželskú posteľ. Úmyselne z bytu odniesol ovládač od externých roliet a klimatizácie, na základe čoho bola v byte teplota 38,5 stupňov, čím sa stal prakticky neobývateľným. Žalobca následne vždy, keď sa vzdialila z bytu, nechal na byte vymeniť zámky, aby jej znemožnil do neho vstúpiť. Tým, že súd prvej inštancie vydal ďalšie uznesenie nariadení NO, len žalobcovi pomohol v jej ďalšom týraní. Už v deň prevzatia predmetného uznesenia (25.07.2022) žalobca vymenil zámok a odmietol jej byt sprístupniť za účelom prevzatia osobných vecí a najmä liekov a preto bola nútená dňa 27.7.2022 nechať vymeniť zámok na byte, aby si prevzala aspoň najnutnejšie veci, o čom žalobcu informovala. Žalovaná akcentovala, že žalobca je za svoje skutky voči nej trestne stíhaný za trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby a bolo voči nemu dňa 24.03.2022 vznesení obvinenie. Pokiaľ ide o prvý odvolací dôvod, argumentovala aj tým, že súd prvej inštancie vydal uznesenie o neodkladnom opatrení bez vykonania akéhokoľvek relevantného dokazovania, nekriticky prevzal klamstvá žalobcu uvádzané v návrhu a svojim rozhodnutím bezprecedentne zasiahol do jej práv, čím jej znemožnil užívať byt ako jej jedinou nehnuteľnosť. Dodala, že z bytu odišla výlučne z dôvodu, že jej to prikázal súd v uznesení o neodkladnom opatrení zo dňa 22.3.2021, pričom žalobca toto obdobie využil na ovplyvňovanie maloletej, následne jej rok znemožňoval byt užívať, čo len prehýbilo jej odcudzenie s dcérou. Odvolateľka tiež namietala pravdivosť tvrdenia, že by bola akokoľvek nebezpečná pre maloletú ako psychická hrozba, takýto záver totiž nevyplýva zo žiadneho dôkazu predloženého žalobcom; z dôkazov ním predložených rovnako nevyplýva, že by sa niekedy dopustila akéhokoľvek prejavu agresie voči maloletej, ktorú miluje ako svoju jedinou dcéru. Poukázala tiež na to, že nebola v byte s maloletou de facto žiadny čas, nakoľko žalobca maloletú z bytu ihneď po jej návrate vzal, je preto vylúčené, aby jej stihla ubližovať do takej miery, aby jej bolo potrebné zakázať vstup do bytu uznesením o NO. Žalovaná rovnako namietala tvrdenia žalobcu o jej alkoholizme a neporiadku v byte. Ozrejmila, že niektoré kusy oblečenia sa skutočne nachádzali na zemi, avšak výlučne z dôvodu, že žalobca nechal rozobrať a odniesť takmer všetky skrine z bytu, odniesol aj polovičku manželskej postele a tak si oblečenie z podlahy bytu snažila upratať, ale nemala kam. Pokiaľ ide o žalobcom tvrdený alkoholizmus, ešte v prvej polovici roka 2021 sa nechala podrobiť klinickým vyšetreniam, na základe ktorých bolo jednoznačne konštatované, že „nejaví príznaky od alkoholu a je veľmi nepravdepodobné, že touto diagnózou trpí“. Navyše, užíva psychofarmaká vydávané len na lekársky predpis, a ktoré je vylúčené užívať v kombinácii s alkoholom. Pokiaľ ide o druhý odvolací dôvod, žalovaná namietala, že súd prvej inštancie nekriticky prevzal tvrdenia žalobcu, hoci je zrejme, že je medzi nimi mimoriadne konfliktný vzťah, a že vec nebude čierno-biela tak ako to žalobca popisuje, navyše za situácie, keď je trestne stíhaný za psychický teror páchaný na nej. Ak by súd prvej inštancie postupoval aspoň minimálne obozretne, zistil by, že rovnaké neodkladné opatrenie navrhol žalobca nariadiť už v roku 2021, na takmer rovnakých skutkových základoch, ktoré odvolací súd vyhodnotil ako nepreukázané a uznesením návrh na nariadenie NO zamietol; rovnako by zistil aj to, že tento inštitút zneužíva výlučne na jej poškodzovanie, čoho dôkazom je, že ihneď po nadobudnutí účinnosti uznesenia o NO vymenil v byte zámky, čím ju v sekunde vyhodil na ulicu bez hotovosti, oblečenia, hygienických potrieb a psychiatrických liekov. Odvolateľka poukázala na ten fakt, že v listinných dôkazoch predložených žalobcom bolo uvedené, že prítomnosť žalovanej spôsobuje pre maloletú stres a svoj vzťah majú budovať postupne a pozvoľna. Nikde však nebola zmienka o agresivite žalovanej, atakoch, požívaní alkoholu alebo o tom, že by pre maloletú predstavovala nebezpečenstvo. Závery súdu prvej inštancie, že cit. „žalovaná svojim konaním ohrozuje duševnú integritu maloletej“, že „v prípade spoločného bývania hrozí nebezpečenstvo, že žalovaná bude páchať na maloletej psychické násilie hlavne po požití alkoholu, pričom vzhľadom na jej doterajšie správanie nie je zárukou, že žalovaná bude pokračovať vo svojom konfliktnom správaní voči žalobcovi a maloletej, u ktorej vyvoláva strach z ďalšieho spolužitia v byte“, nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, ale predstavujú neprípustnú nadprácu súdu pri dotváraní skutkového stavu na základe jeho fantázie. Je neprípustné, aby súd fabuloval závažné skutkové závery, evidentne výlučne na základe svojej vlastnej autorskej tvorby. Dodala, že maloletá dcéra stretávanie sa s ňou podmieňuje splnením pokynov, ktorej jej tlmočí od žalobcu, maloletá sa žalobcu zrejme bojí, obáva sa jeho reakcie po tom, ako by prejavila náklonnosť k matke.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalovanej (§ 379, § 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. f/ C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje.

10. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, čo je skutkový a právny stav veci, v ktorej sa má rozhodovať o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Skutkový a právny stav veci sa posudzuje podľa náležitostí návrhu vyžadovaných v § 326 C.s.p. Súd sa v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré vyplývajú z návrhu a z použiteľného, spravidla hmotného práva, čo súvisí aj s tým, že účastníci (strany) nemusia byť vypočutí a súd nie je povinný vykonávať žiadne iné dokazovanie. Význam toho, že pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, je podstatný v prípade odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd za základ svojho rozhodnutia vezme len skutkový stav a právne posúdenie, ktoré tu bolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie a nemôže príhliadnuť na zmeny právneho stavu veci (§ 329 ods. 2 C.s.p.).

11. Z úradnej činnosti je odvolaciemu súdu známe, že súd prvej inštancie už o obdobnom návrhu žalobcu smerovanému voči žalovanej rozhodol uznesením zo dňa 22.03.2021, č.k. 10C/13/2021-43 tak, že navrhované neodkladné opatrenie spočívajúce v zákaze žalovanej vstupovať do bytu č. XX nachádzajúcom sa v bytovom dome na U. I.. Č.. X T. U., a to do právoplatného skončenia konania o rozvod a úpravu práv a povinností k mal. sp. zn. 61P/49/2021, vydal. Odvolací súd uznesením zo dňa 12.5.2021, č.k. 7Co/56/2021-121 na základe odvolania žalovanej toto rozhodnutie zmenil tak, že návrh zamietol. Z dôvodov posudzovaného uznesenia č.k. 39C 59/2022-61 nie je zrejmé, ako sa súd prvej inštancie s touto skutočnosťou vysporiadal, resp. či ju vôbec vzal v zreteľ. Jeho primárnou úlohou bolo porovnať, v čom došlo k zmene skutkového stavu, oproti obdobiu, kedy bolo prvý krát rozhodované o návrhu žalobcu na vydanie neodkladného opatrenia (§ 329 ods. 3 C.s.p.).

12. Súd prvej inštancie svoje prvé rozhodnutie vydané vo veci zákazu vstupu žalovanej do bytu č. XX v bytovom dome na U. I.. Č.. X T. U. založil na skutkovom zistení, že „správanie žalovanej voči žalobcovi a ich maloletej dcére v spornom byte opodstatňuje obavu najmä o zdravie a zdravý psychický a fyzický vývoj dieťaťa a je pravdepodobné, že žalovaná bude v takomto správaní aj naďalej pokračovať s poukazom na neustále konflikty medzi ňou a žalobcom a nezodpovedné správanie sa žalovanej voči dieťaťu“. Vyvodil tiež, že „samovražedné pokusy žalovanej, ktoré mala prezentovať aj samotnej maloletej sa nesporne nepriaznivo odrazili na duševnom stave dieťaťa. Nakoľko žalobkyňa opúšťa domácnosť, stýka sa podľa návrhu s cudzími mužmi, odkazuje maloleť výlučne na starostlivosť žalobcu a v tejto pandemickej dobe je možnosť nákazy ochorenia COVID 19 tak žalobcu ako i maloletej Q.“. Za daných okolností mal súd prvej inštancie nebezpečenstvo ohrozenia duševnej integrity žalobcu i maloletej zo strany žalovanej za dostatočne osvedčené. Z dôvodov citovaného uznesenia vyplýva, že vychádzal z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, priloženého návrhu na rozvod manželstva a úpravy práv a povinností k maloletej, ako aj žalobcom predloženej fotodokumentácie a whatsapp komunikácie. Odvolací súd vo svojom zmeňujúcom rozhodnutí č.k. 7Co 56/2021-121 zo dňa 12.5.2021, okrem iného, skonštatoval, že „Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd zistil, že žalobca ho odôvodnil vážnym ohrozením života, zdravia a vývoja maloletej. Pričom zásah vo vzťahu k maloletej odvodzoval od toho, že žalovaná nevytvára pre maloleť vhodné prostredie na zdravý telesný a duševný vývin. Bližšie žalobca ním uvádzané nevhodné výchovné postupy žalovanej nešpecifikoval. I keď žalobca v návrhu uviedol, že žalovaná holduje požívaniu alkoholu, v čoho dôsledku trpí nekontrolovateľnými výbuchmi zlosti, tieto skutočnosti uvádzal len vo vzťahu k svojej osobe, pričom vo vzťahu k maloletej tieto uviedol len v podobe pravdepodobnosti. Nakoľko návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tvoril súčasť návrhu na rozvod a úpravu práv a povinností k maloletej, žalobcom uvádzaný prístup žalovanej k výchove maloletej, možno považovať za argumentáciu v prospech jeho návrhu na zverenie maloletej do jeho výlučnej starostlivosti. Listiny predložené žalobcom, ktorými mienil upriamiť pozornosť na stav domácnosti, jednak s ohľadom na to, že ich nemožno jednoznačne z hľadiska času verifikovať, ani nemožno posúdiť, či dokumentujú správanie sa žalovanej, neboli spôsobilé preukázať tvrdenia žalobcu, že tento stav bol spôsobený žalovanou

práve v dôsledku požitia alkoholických nápojov. Záujem prípadne nezáujem žalovanej zabezpečovať chod domácnosti, je bez vplyvu na posúdenie dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd nemal žalobcom za osvedčené, že by konaním žalovanej dochádzalo k ohrozovaniu telesnej alebo duševnej integrity maloletej. Zohľadniac skutočnosť, že žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nepodal v mene maloletej, ako jej zákonný zástupca, ale vo svojom mene, odvolací súd vyvodil, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa domáhal ochrany voči žalovanej samotný žalobca. Bolo na žalobcovi, aby osvedčil také závažné okolnosti na základe ktorých sa možno domnievať, že povinný (žalovaná) svojim konaním ohrozovala telesnú alebo duševnú integritu žalobcu. Žalovaná v odvolaní nepoprela skutočnosť, že pravidelne navštevuje odborných lekárov (psychiatrov), poprela však, že by jej bol diagnostikovaný alkoholizmus, príp. požívanie omamných a psychotropných látok. Z vyjadrenia žalovanej zároveň vyplýva, že lieky na základe odporúčania odborných lekárov užíva už dlhodobo, nejedná sa tak o novú skutočnosť, o ktorej by nemal žalobca vedomosť. Tvrdenie žalobcu týkajúce sa psychického týrania za strany žalovanej vo vzťahu k jeho osobe, zo záverov znaleckého posudku č. 14/2020 nebolo preukázané. Závery znalca v znaleckom posudku, že žalobca je osobou, ktorá sa vyhýba kritike a agresívnym prejavom, je nadpriemerne inteligentný, skôr introvert, nepreukazujú záver o psychickom týraní žalobcu zo strany žalovanej. Odpoveď znalca na otázku č. 3 "Zistíte, či v manželskom spoluzití menovaného sa prejavujú znaky psychického týrania", vychádza výlučne z vnímania situácie žalobcu vo vzťahu k žalovanej. Z výsledkov psychologického vyšetrenia žalobcu znalcom, že u žalobcu boli manifestované schizoidné rysy, s predikciou miernej depresie, so sklonom k submisívnemu správaniu, bez zohľadnenia predchádzajúceho psychického stavu žalobcu, nemožno vyvodiť, že došlo príp. dochádza k žalobcom tvrdenému psychickému týranu zo strany žalovanej. Znalecký posudok bol vyhotovený k dátumu 22.06.2020, žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručil súdu dňa 15.03.2021, nemožno tak ani posúdiť, či závery znaleckého posudku sú naďalej platné, príp. či na strane žalobcu došlo k zmene psychického stavu, ktorá by nastala v príčinnej súvislosti so správaním sa žalovanej. Možno súhlasiť so žalobcom, že psychické násilie nezanecháva žiadne viditeľné stopy, avšak na základe nesvedčeného tvrdenia žalobcu o narušení jeho práva na ochranu telesnej a duševnej integrity, nemožno vyvodiť potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorej sa žalobca v konaní domáha. V danom prípade je potrebné zohľadniť aj argumentáciu žalovanej v podanom odvolaní, ktorá uviedla, že žalobca majúci vedomosť o jej zdravotnom stave, ju neustále provokoval a manipulatívne sa k nej správa. Pokiaľ žalobca argumentoval tým, že sa žalovaná pokúsila už 5 - krát o samovraždu, tieto tvrdenia boli zo strany žalovanej spochybnené. Email zo dňa 25.05.2020, ktorý napísala žalovaná maloletej skôr navodzuje dojem, že k takémuto konaniu sa žalovaná uchýlila práve z dôvodu, že nebola schopná ďalej fungovať vo vzťahu so žalobcom. Podmienku potreby neodkladnej úpravy pomerov nemožno vyvodiť ani z ďalších dôkazov predložených žalobcom, nakoľko tieto sa vzťahujú k obdobiu roka 2018 (správa z polície) a k obdobiu apríl - máj 2020. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd nemal za preukázané splnenie podmienok na vydanie neodkladného opatrenia, t.z. také okolnosti na strane žalobcu, ktoré by navodzovali, že je v postavení strany, ktorú treba chrániť za cenu zásahu do vlastníckeho práva žalovanej“.

13. V posudzovanej veci žalobca (oproti pôvodnému návrhu) potrebu bezodkladnej úpravy pomerov dôvodil najmä vo vzťahu k mal. dcére Q., poukazujúc na znalecký posudok znalca Mgr. Et Mgr. Martina Balka č. 49/2021, v ktorom uviedol, že výchovné kompetencie žalovanej sú znížené a jej výchovné metódy sú nesprávne a škodlivé“, ďalej konštatáciou znalca na pojednávaní vo veci rozvodu žalobcu a žalovanej a súvisiacej úpravy práv a povinností k mal. Q. zo dňa 28.04.2022 „žalovaná môže byť pre mal. hrozbou a preto neodporúčam individuálne stretávanie žalovanej s maloletou. Žalovaná by mohla maloletú psychicky ohroziť, keby dochádzalo k stretávaniu žalovanej s maloletou bez prítomnosti tretej osoby; ďalej Lekárskou správou J.. Š.P. zo dňa 27.12.2021 a svojim skutkovými tvrdeniami, že „žalovaná sa dlhodobo vyhrážala maloletej svojim návratom do bytu a k stretnutiu s ňou“; „Po vydaní výchovného opatrenia, kedy žalovaná nadobudla istotu, že maloletá stretnutia s ňou musí absolvovať aj proti svojej vôli, sa žalovaná napriek výslovnému nesúhlasu maloletej nasťahovala do bytu a to dňa 25.06.2022. Žalovaná opätovne nasťahovanie dňa 22.6.2022 oznámila maloletej cez Whatsapp, pričom maloletá s tým vyjadrili jednoznačný nesúhlas“; „Z vyjadrení znalca je jednoznačné, že žalovaná je pre maloletú hrozbou už len v rámci stretnutí, ktoré preto nemôžu prebiehať bez prítomnosti tretej osoby“, z čoho žalobca vyvodil, že „je nepochybné, že maloletá nemôže žiť so žalovanou v spoločnej domácnosti bez toho, aby bola žalovanou ohrozovaná“; „maloletá má zhoršený zdravotný stav v dôsledku správania žalovanej, pričom bolo riešené aj z iniciatívy jej obvodnej lekárky na preventívnej prehliadke, ktorá jednak priamo v lekárskej správe konštatovala úbytok hmotnosti u maloletej a taktiež zhodnotila, že aspoň pol roka neodporúča styk maloletej so žalovanou“, ako aj nariadeným výchovným opatrením.

14. Sumarizujúc obsah dôkazov predložených žalobcom je potrebné uviesť, že odporúčanie detskej pediatričky J.. X. Š.K. obsiahnuté v lekárskej správe, datovanej 27.12.2021, „aspoň na pol roka obmedziť styk dieťaťa s matkou“, ako sama v lekárskej správe uviedla, na základe cit. „údajov od otca dieťaťa aj Q., nemôže vo vzťahu k navrhovanému neodkladnému opatreniu zo dňa 15.07.2022 relevantne obstať. Jednak pre jeho značný časový odstup od vydania preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie, zohľadniac, že z hľadiska svojho obsahu je založený najmä na údajoch a iniciatíve žalobcu, a napokon aj pre nedostatočnú odbornosť J.. Š. (ide o detského pediatra, nie detského psychológa). Pokiaľ ide o znalecký posudok klinického psychológa Mgr. Et Mgr. Martina Balka č. XX/XXXX, tento bol vypracovaný dňa 09.11.2021 na podklade predošlých vyšetrení mal. Q. a jej rodičov, a preto závery v ňom obsiahnuté, sú rovnako aktuálne k tomuto dátumu. Znalec na str. 49 ods. 5. posudku konštatoval, že „osobnosť matky je momentálne bez závažnej psychopatologickej symptomatiky, pričom vzhľadom na jej abnormnú organizáciu je u nej prítomná tendencia k maladaptívnym stratégiám pri kumulácii záťažových faktorov, vrátane opakovaných akútnych hospitalizácií v dôsledku intoxikácie liekmi, napriek ambulantnej psychiatrickej liečbe, čo má negatívny dopad na kvalitu jej rodičovských kompetencií, a podľa názoru znalca matka predstavuje riziko primárne vo vzťahu k sebe, nie voči maloletej“. Pokiaľ ide o súdom prvej inštancie nariadené výchovné opatrenie (uznesenie č.k. 22P/15/2022-18 zo dňa 05.05.2022), týmto bola uložená mal. Q. a jej rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v občianskom združení W. v rozsahu 50 hodín, s cieľom cit. „znovunadobudnutia komunikačných zručností v rámci veľmi narušenej vzájomnej rodičovskej interakcie a interakcie dcéry s matku, s cieľom akceptácie a obnovenia kontaktov maloletej Nikol s matkou vo forme, ktorá nebude pre maloletú neprimerane psychicky zaťažujúca“. Podľa názoru odvolacieho súdu posúdením týchto dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti nie je možné prijať záver o dôvodnosti tak závažného bezodkladného zásahu do vlastníckeho práva žalovanej uložením zákazu vstupovať do bytu a do jej práva na obydlie. Závery súdu prvej inštancie, že hrozí nebezpečenstvo, že žalovaná bude páchať na maloletej „psychické násilie hlavne po požití alkoholu, pričom vzhľadom na jej doterajšie správanie nie je záruka, že žalovaná bude pokračovať vo svojom konfliktnom správaní voči žalobcovi a maloletej“, nemôžu na podklade predložených dôkazov a skutkového stavu vo vzťahu k charakteru navrhovanej dočasnej úpravy pomerov obstať.

15. Treba tiež akcentovať, že žalovanej po rozhodnutí odvolacieho súdu č.k. 7Co 56/2021-121 zo dňa 12.5.2021, nič nebránilo užívať svoju nehnuteľnosť. Nepotrebovala k tomu súhlas žalobcu, maloletej dcéry, a v tomto smere ju neobmedzovalo ani nariadené výchovné opatrenie, ako mylne skonštatoval súd prvej inštancie. Skutočnosť, že žalobca žalovanej po doručení rozhodnutia odvolacieho súdu bránil v užívaní spoločného bytu výmenami zámku, následne po jej znovu nastávaní dňa 25.06.2022 neštandardne vyprázdnil byt, vrátane ovládačov od exteriérových žalúzií a klimatizácie, vypovedá jednak o tom, že nerešpektoval právoplatné rozhodnutie súdu, a tiež o nezvládnutí vzniknutého stavu aj z dôvodov na jeho strane.

16. Po dôkladnom posúdení predmetnej veci dospel odvolací súd k záveru, že žalobca ani v tomto prípade neosvedčil tak závažné okolnosti, na základe ktorých by bolo možné prijať záver, že žalovaná v čase rozhodovania súdu prvej inštancie svojim konaním ohrozovala telesnú alebo duševnú integritu jeho a maloletej dcéry a teda ani opodstatnenosť tak závažného zásahu do jej vlastníckeho práva a práva na slušné obydlie, akcentujúc, že s výnimkou asistovaných stretnutí a stretnutí v rámci nariadeného výchovného opatrenia, žalovaná a mal. dcéra prakticky od apríla 2021 spoločne byt č. XX na U. I.. Č.. X T. U.Y. neužívali. A keďže je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak ako ho zistil súd prvej inštancie nemohol brať v zreteľ listinné dôkazy, ktoré žalobca predložil až vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 C.s.p. tak, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietol, a to vrátane druhého, odvolaním nenapadnutého výroku ako výroku súvisiaceho.

18. Odvolací súd nad rámec apeluje na strany tohto konania, aby korigovali svoje konfliktné správanie, ktoré môže mať nenapraviteľné následky najmä na zdraví ich mal. dcéry, a zároveň brali v zreteľ, že mal. Nikol pre svoj vývoj potrebuje nielen žalobcu ako aktuálne rezidenčného rodiča ale aj zdravú matku (žalovanú). Rovnako akcentuje, že je nevyhnutné, aby obaja rešpektovali nariadené výchovné opatrenie a postupne odstraňovali negácie z interakcií s maloletou dcérou bez manipulačných vplyvov.

19. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že plne procesne úspešnej žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- c) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- d) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- e) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).